

РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ, ПОКАЖЧИКИ ЗМІСТІВ

Воскобойнікова-Гузєва О. В.,
д-р наук із соц. комунік., ст. наук. співробіт.,
завідувач кафедри
бібліотекознавства та інформології,
Інститут журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка

Voskoboinikova-Huzeva Olena,
Doctor of Sciences on Social Communications,
Senior Research Fellow,
Head of the Chair of Library Science and Informology,
Institute of Journalism
of Borys Grinchenko Kyiv University

УДК 81'1.001.4

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ ЗБАНАЦЬКОЇ О. М. «РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВИХ МОВ У ПОШУКОВИХ СИСТЕМАХ БІБЛІОТЕК І АРХІВІВ»

A REVIEW OF THE MONOGRAPH BY ZBANATSKA O. M. “DEVELOPMENT OF RETRIEVAL LANGUAGES IN THE SEARCH SYSTEMS OF LIBRARIES AND ARCHIVES”

Анотація. Монографія Збанацької О. М. «Інформаційно-пошукові мови в бібліотеках і архівах» з'явилася друком у 2017 році. Її автор – Збанацька Оксана Миколаївна, кандидат історичних наук, доцент – має значний досвід викладацької й наукової роботи (Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого). Коло наукових інтересів дослідниці – документознавство, бібліотекознавство та інформологія.

Ключові слова: Збанацька О. М., «Розвиток інформаційно-пошукових мов у пошукових системах бібліотек і архівів», монографія.

Abstract. The monograph of Zbanatska O. M. “The retrieval languages in the libraries and archives” was published in 2017. Her author, Oksana N. Zbanatska, the Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, has considerable experience in teaching and research work (the National Academy of Senior Executives of Culture and Arts, Yaroslav the Wise National Library of Ukraine). The area of scientific interests of the researcher are document science, library science and informology.

Keywords: O. M. Zbanatska, “Development of retrieval languages in the search systems of libraries and archives”, monograph.

Монографія Збанацької Оксани Миколаївни «Інформаційно-пошукові мови в бібліотеках і архівах» покликана узагальнити теоретичні, емпіричні та методичні знання про різні види інформаційно-пошукових мов, які сформувався в результаті розвитку бібліотек і архівів, допомогти усім зацікавленим орієнтуватися в їх різноманітні та особливостях використання.

Деякі питання, дотичні до рецензованої праці, уже висвітлювалися авторкою у її попередніх дослідженнях. Пропонована ж монографія акумулювала напрацювання попередніх років. Особливо відчутним є практичний досвід бібліотечного фахівця, який дослідниця набула і продовжує набувати,

працюючи в Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого.

І хоча авторка слушно зазначає у вступі до видання, що «розгляд проблематики, заявленої в назві монографії, не може бути вичерпним через її багатоаспектність і тісний зв'язок з іншими проблемами інформаційної, бібліотечної та архівної справ, які ще доведеться вирішувати фахівцям» (с. 12), на нашу думку, рецензована монографія достатньо глибоко розкриває коло питань, пов'язаних зі становленням інформаційно-пошукових мов, і буде корисною для професіоналів і майбутніх фахівців інформаційної сфери, практиків бібліотечної та архівної справи.

Integrated communications, 1 (5), 2018

Основний предмет наукової розвідки О. М. Збанацької дотичний до інформаційно-комунікаційної парадигми розвитку сучасного бібліотекознавства, документознавства та інформаційної діяльності, адже важливою частиною сучасних інформаційно-пошукових систем є інформаційно-пошукові мови, які виконують роль посередника між пошуковим масивом документів і споживачем інформації.

Структура роботи чітка, вмотивована метою, завданням і змістом: перелік умовних скорочень, вступ, чотири розділи, післямова, список використаних джерел, додатки, покажчик персоналій.

Перший розділ розкриває теоретико-методологічні засади дослідження ППМ у бібліотечній та архівній справі. Окремі підрозділи цього розділу присвячені визначенню поняття «інформаційно-пошукова мова», методологічним засадам дослідження інформаційно-пошукових мов, класифікації та етапам трансформації ППМ.

Другий розділ розкриває питання походження та розвитку класифікаційних, предметизаційних та дескрипторних інформаційно-пошукових мов у бібліотеках. Авторка збрала великий обсяг матеріалу і на його підставі дослідила становлення кожної ППМ.

Третій розділ присвячений розвитку інформаційно-пошукових мов в архівах. Головну увагу, цілком природно, авторка зосередила на питанні формування єдиної системи довідкових архівів.

У четвертому розділі дослідниця найповніше розкриває свій науковий потенціал. Вона окреслює перспективи розвитку ППМ в бібліотеках і архівах та викладає власну теорію щодо схожості інформаційно-пошукових мов бібліотек і архівів. Окремі підрозділи присвячені характеристикам ППМ на етапі формування в умовах розвитку інтернет-технологій та аналізу різних моделей ППМ.

На нашу думку, особливого схвалення заслуговує модельний підхід, застосований авторкою під час

побудови моделей ППМ (п. 4.2). Він ілюструється різними моделями словника на с. 214–219 та іншими прикладами. Також відзначимо, що матеріали п. 4.3. «Сучасний стан та перспективи розвитку інформаційно-пошукових мов в бібліотеках і архівах» можуть стати основою надзвичайно актуальної відкритої лекції для магістрів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Також слід підкреслити, що належний науковий рівень викладу теоретичного матеріалу у роботі вдало поєднується з його доступністю. Текст монографії доповнений ілюстраціями, таблицями, що допомагають систематизувати інформацію та покращують її сприйняття. Список використаних джерел містить 725 бібліографічних описів видань та електронних ресурсів.

Авторка у своєму дослідженні використала інформацію фахового змісту, що важливо для становлення спеціалістів інформаційної сфери: бібліотечних та інформаційних працівників, видавців, архівістів, документознавців тощо.

Рецензоване джерело

1. Збанацька О. М. Розвиток інформаційно-пошукових мов у пошукових системах бібліотек і архівів : монографія / Оксана Збанацька ; М-во культури України, Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. – Київ : НАКККіМ, 2017. – 354 с.

References

Zbanatska, O. M. (2017), *Development of Retrieval Languages in the Search Systems of Libraries and Archives: a Monograph*, the Ministry of Culture of Ukraine, the National Academy of Senior Executives of Culture and Arts, Yaroslav the Wise National Library of Ukraine, NAKKKiM, Kyiv, 354 p.

Подано до редакції 12. 09. 2018 р.

Воскобойнікова-Гузева Е. В.,

д-р наук из соц. коммуник., ст. науч. сотруд.,
зав. кафедры библиотекосведения и информологии,
Институт журналистики
Киевского университета имени Бориса Гринченко

РЕЦЕНЗИЯ

НА МОНОГРАФИЮ ЗБАНАЦКОЙ О. Н. «РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВИХ МОВ У ПОШУКОВИХ СИСТЕМАХ БІБЛІОТЕК І АРХІВІВ»

Аннотация. Монография Збанацкой О. Н. «Информационно-пошукові мови в бібліотеках і архівах» опубликована в 2017 году. Ее автор – Збанацкая Оксана Николаевна, кандидат исторических наук, доцент – имеет огромный опыт преподавательской и научной работы (Нициональная академия руководящих кадров культуры и искусств, Национальная библиотека Украины имени Ярослава Мудрого). Круг научных интересов исследовательницы – документоведение, библиотекосведение и информология.

Ключевые слова: Збанацкая О. Н., «Розвиток інформаційно-пошукових мов у пошукових системах бібліотек і архівів», монографія.